



CENTAR ZA SCENSKI DIZAJN  
ARHITEKTURU I TEHNOLOGIJU  
OISTAT CENTAR SRBIJA  
UNIVERZITET U NOVOM SADU  
FAKULTET TEHNIČKIH NAUKA  
TRG DOSITEJA OBRADOVIĆA 6  
21000 NOVI SAD, SRBIJA

**MUZEJ PRIMENJENE UMETNOSTI, Beograd**

i

**SCEN – CENTAR ZA SCENSKI DIZAJN, ARHITEKTURU I TEHNOLOGIJU –  
OISTAT CENTAR ZA SRBIJU, Novi Sad**

**kao organizatori Nastupa Republike Srbije  
na Praškom kvadrijenalu scenskog dizajna i scenskog prostora 2019.**  
*(Prague Quadrennial of Performance Design and Space 2019)*

**raspisuju**

**JAVNI I POZIVNI KONKURS  
za izbor KUSTOSA NACIONALNE POSTAVKE SRBIJE  
U OKVIRU IZLOŽBE ZEMALJA I REGIONA**  
*(Exhibition of Countries and Regions),*  
u daljem tekstu: Kustosa Nacionalne postavke

## **1. Praško kvadrijenale**

**Praško kvadrijenale** najznačajnija je svetska manifestacija posvećena scenskom dizajnu i scenskom prostoru. Osnovana 1967. godine, ova manifestacija danas predstavlja široku platformu za istraživanje različitih oblasti scenskog stvaralaštva – od artikulacije fizičkog prostora za igru i dizajna dekora, kostima, zvuka i svetla u pozorištu, preko umetničkih i kustoskih praksi iniciranih ukrštanjem i preklapanjem arhitekture, scenskih i vizuelnih umetnosti, do sajt-specifik projekata i upotrebe prostora savremenog grada kao pozornice.

**Praško kvadrijenale scenskog dizajna i scenskog prostora 2019.** (u daljem tekstu: Kvadrijenale) biće održano od 6. do 16. juna 2019. godine. Umetnički direktor Kvadrijenala je Marketa Fantova (*Markéta Fantová*). Umetnički koncept Kvadrijenala i Poziv za učešće zemljama i regionima (*Call for Applications for Countries and Regions*) javno su dostupni na zvaničnom internet sajtu Kvadrijenala, na adresi

[http://media.pq.cz.s3.amazonaws.com/public/media/files/attachment\\_files/225/original/Call for Applications with Arctic Concept PQ 2019 ENGLISH.pdf?149640306](http://media.pq.cz.s3.amazonaws.com/public/media/files/attachment_files/225/original/Call%20for%20Applications%20with%20Arctic%20Concept%20PQ%202019%20ENGLISH.pdf?149640306).

## 2. Nastup Republike Srbije na Kvadrjenu

Republika Srbija će na Kvadrjenu 2019. nastupiti u dve kategorije: Nacionalna postavka i Studentska sekcija (*Student Exhibition – Students, young designers and young designer's studios*).

Organizatori nastupa su Muzej primenjene umetnosti, Beograd i Scen – Centar za scenski dizajn, arhitekturu i tehnologiju Fakulteta tehničkih nauka Univerziteta u Novom Sadu – OISTAT centar za Srbiju.

Komesari nastupa su:

- mr Ljiljana Miletić Abramović, istoričar umetnosti, muzejski savetnik, direktor Muzeja primenjene umetnosti u Beogradu i
- dr Tatjana Dadić Dinulović, teoretičar scenskog dizajna, redovni profesor Fakulteta tehničkih nauka u Novom Sadu.

Programski savet nastupa, pored Komesara, čine:

- mr Milica Cukić, istoričar umetnosti, muzejski savetnik Muzeja primenjene umetnosti u Beogradu;
- Slobodan Selinkić, arhitekta, redovni profesor Fakulteta tehničkih nauka Univerziteta u Novom Sadu;
- dr um. Dobrivoje Milijanović, dizajner zvuka, docent Fakulteta dramskih umetnosti Univerziteta umetnosti u Beogradu;
- mr Maja Mirković, kostimograf;
- mr Siniša Ilić, likovni umetnik i scenograf;

## 3. Tema nastupa Republike Srbije i programski tekst

Komesari i Programski savet odredili su sledeću temu i programski tekst nastupa Srbije:

### **Samo(iz)gradnja**

*Samo(iz)gradnja*: (je) pravljenje, (po)dizanje, zidanje, konstruisanje, izrađivanje, stvaranje, smišljanje... (vlastitim snagama, ili za vlastite potrebe); zajednice, kolektiva, okruženja, profesije, društva, pojedinca, sebe... ;

Pojam *samo(iz)gradnja* došao je iz specifičnog ideološkog, društvenog, političkog, ekonomskog i kulturnog konteksta socijalističkog društva druge polovine 20. veka, sa prostora i iz vremena u kome je rad pojedinca na sebi smatran društveno potrebnim i društveno opravdanim. Tako postavljeno društvo videlo je sopstveni razvoj kroz razvoj pojedinca, njegovo obrazovanje, vaspitanje, unapređenje uslova života i rada. U tom cilju je, intenzivno i sveobuhvatno, podsticalo razvoj amaterskih klubova i udruženja, kreiralo institucije i

manifestacije, negovalo pozorište i druge umetnosti i činilo ih dostupnim gotovo svima...

Danas živimo u radikalno drugačijem kontekstu, u okruženju u kome nije sasvim jasno šta društvo jeste, niti šta je njegova uloga, pa ne možemo da govorimo ni o tome šta je institucija društva. Današnji kontekst izražene fragmentarnosti, jedino izvesno, podrazumeva interes tržišta (ili novca) i interes države (ili partije). U tom i takvom okruženju pozicija pojedinca znatno je izmenjena – on više nije neko ko može da prihvati da ga društvo podstiče, gradi ili oblikuje. Naprotiv, on (pojedinaac) mora da oblikuje društvo, oblikujući sebe. Ovakav odnos pojedinca i društva nameće veliku odgovornost svakome, jer, budući da smo kolektivna bića, moramo da uspostavimo zajednicu, tj. društvo. Tako, umesto jednog dominantnog, nastaje mnogo malih društava, sa dalekom i neizvesnom težnjom da ta mala društva formiraju novo, veće, snažnije i značajnije, unutar koga će nastati nove ideje i vrednosti. Tako su se energija, interesovanje i motivacija preselili u male kolektive i radna okruženja u gotovo svim oblastima savremenog života, pa i u umetnosti. Neprekidne promene i nepredvidljivi uslovi rada doneli su nesigurnost, neizvesnost i nepoverenje, ali, istovremeno, i mogućnost za kreiranje novih modela – u profesiji, u radnom okruženju, unutar konzervativnih institucija ili na nezavisnoj umetničkoj sceni. Izuzimanje iz tekućeg sistema vrednosti i zalaganje za sopstvene ideje umetničkim činom, koristeći upravo sredstva na kojima društvo počiva, nema samo ideološke vrednosti i potencijale već omogućava, ponovo, prostor za pravljenje, zidanje, konstruisanje... zajednice, kolektiva, pojedinca, sebe... za *samo(iz)gradnju*.

Ova tema zajednička je za nastup Republike Srbije na Praškom kvadrijenalu scenskog dizajna i scenskog prostora 2019. godine za dve kategorije: Sekciju zemalja i regiona i Studentsku sekciju<sup>1</sup>. Osim na *Samo(iz)gradnju* kao kontekst, nastup Srbije oslonjen je i na koncept Kvadrijenala koji akcenat stavlja na one autorske pristupe koji scenski dizajn razvijaju kao snažni sastavni deo ukupne umetničke ideje, a ne kao podređenu ili prateću disciplinu. U tom smislu, nastup Srbije posvećen je identifikaciji, mapiranju i predstavljanju autora, događaja, manifestacija i institucija koji u svom radu neguju ovakav pristup scenskom dizajnu i scenskom prostoru.

#### **4. Umetnički i prostorni koncept Kvadrijenala**

**Umetnički koncept Kvadrijenala u kategoriji Nacionalne postavke** zasnovan je na ideji predstavljanja autorskih pristupa scenskom dizajnu u u pozorištu i izvođačkim umetnostima, koji ovu oblast stvaralaštva vide kao sastavni deo ukupne umetničke ideje, tj. na ideji uspostavljanja performativnog okruženja. Iako inspirisano statuom *Zlatne trige*, najznačajnom nagradom na ovoj manifestaciji, kao i njenim metaforičnim značenjima - Mašta, Transfromacija, Sećanje

---

<sup>1</sup> Nastup u okviru Studentske sekcije biće predmet rada posebnog Kustoskog tima sa studentima i mladim umetnicima koji će biti izabrani na osnovu javnog konkursa.

(*Imagination, Transformation, Memory*) Kvadrilenale 2019. nema zajedničku temu, već podstiče kustose nacionalnih postavki da pronađu, zabeleže i prikažu savremene trendove u oblasti scenskog dizajna i scenskog prostora u svojim zemljama, posebno onih koji u svom radu prelaze granice pojedinih disciplina, neprekidno proširujući polje delovanja – i sopstvenog i same umetničke forme. U tom smislu, važno je naglasiti veliku kustosku slobodu u razumevanju i tumačenju umetničkog koncepta Kvadrilenala, posebnu u kontekstu ideje o deljenju zajedničkog prostora izlaganja.

**Prostorni koncept Kvadrilenala u kategoriji Nacionalne postavke** zasnovan je na ideji kreiranja scenografskog pejzaža u kome nema granica između postavki, tj. u kome izložbeni zidovi ne dele teritorije, zemlje, ili nacije, podsećajući na to da je pozorište pre svega umetnost zajedničkog rada svih učesnika u procesu nastanka pozorišne predstave. U tom kontekstu, u prostoru Industrijske palate (*Výstaviště*) u Pragu, svaka zemlja raspolagaće jednakim izlagačkim prostorom veličine 5x5m<sup>2</sup>.

Informacije o prostornom konceptu, kao i mapa prostora izlaganja javno su dostupni na zvaničnom internet sajtu Kvadrilenala, na adresi <http://www.pq.cz/practical-info/>.

## 5. Zadatak konkursa

U skladu sa Umetničkim konceptom Kvadrilenala u kategoriji Nacionalne postavke, osnovni zadatak Kustosa Nacionalne postavke Srbije je da identifikuje, transformiše i prikaže u izlagačkom smislu savremene pojave, težnje i ideje u oblasti scenskog dizajna i scenskog prostora u Srbiji, sa posebnim naglaskom na delovanje onih umetnika koji svojim radom objedinjuju pojedinačne discipline i proširuju polja delovanja, gradeći time ravijene ili nove umetničke forme. Posebno je važno da Kustosa Nacionalne postavke stvaralački razvije autorski pogled na umetnički koncept Kvadrilenala i posveti pažnju prostornim aspektima izlaganja, konkretno se određujući prema ideji o deljenju zajedničkog prostora. Od Kustosa Nacionalne postavke se očekuje da dalje stvaralački razvije temu i problemski pristup nastupa Srbije u celini, posebno kroz aktivnu saradnju sa Kustoskim timom Studentske sekcije, da stvaralački protumači pojam *Samo(iz)gradnja*, kao i problemske odrednice definisane temom i programskim tekstom nastupa Srbije. Presečna ravan ove teme i programa sa temom i programom Kvadrilenala 2019. predstavlja osnovni problemski i stvaralački izazov za Kustosa.

Kandidat za Kustosa Nacionalne postavke u svom konceptu treba da definiše preliminarni izbor umetnika, umetničkih grupa, projekta ili programa, koje smatra reprezentativnim i relevantnim u navedenoj presečnoj ravni. Kandidat za Kustosa treba da obrazloži izbor i da predloži preliminarnu formu izlaganja. Takođe, kandidat za Kustosa treba da dostavi okvirni budžet i produkcijski okvir Nacionalne postavke.

## **6. Karakter konkursa**

Prema vrsti, konkurs je javni i pozivni, neanonimni. Učesnik konkursa po pozivu je Irena Šentevska, arhitekta i teoretičar umetnosti i medija čija biografija je dostupna javno u Prilogu 1 ovog konkursa.

Prema zadatku, konkurs je idejni, konceptni.

Prema obliku, konkurs je jednostepeni.

## **7. Pravo učešća na konkursu**

Pravo učešća na konkursu imaju pojedinci i/ili grupe koji se bave umetničkim, kustoskim, teorijskim, pedagoškim ili srodnim radom u oblasti scenskog dizajna i scenskog prostora.

## **8. Sadržaj konkursnih radova i način predaje**

Prijava na konkurs treba da sadrži sledeće elemente:

- Ime i prezime kandidata za Kustosa Nacionalne postavke;
- Kontakt informacije (adresa, adresa elektronske pošte, mobilni telefon);
- Konkursni rad u prilogu (kao *attachement* u pdf formatu) koji treba da sadrži tekstualno obrazloženje kustoskog koncepta Nacionalne postavke na srpskom jeziku;
- Biografiju kandidata.

Prijavu treba poslati isključivo elektronskom poštom na adresu [pq.nacionalna2019@gmail.com](mailto:pq.nacionalna2019@gmail.com), sa naznakom „Prijava na konkurs za Kustosa Nacionalne postavke“.

## **9. Rok za predaju konkursnih radova**

Rok za predaju konkursnih radova je petak, 25. maj 2018. godine, do 12.00 sati. Prijave i radovi koji budu stigli nakon propisanog roka ili budu nepotpuni, neće biti uzeti u razmatranje. Rezultati konkursa će biti objavljeni najkasnije do ponedeljka, 4. juna 2018. godine.

## **10. Izbor Kustosa Nacionalne postavke**

Kustosa Nacionalne postavke imenuje Programski savet na predlog Komesara.

## **11. Kriterijumi izbora**

Pri izboru Kustosa Nacionalne postavke Komesari i Programski savet će se rukovoditi sledećim kriterijumima: umetnički kvalitet i inovativnost koncepta; jasan i aktuelan koncept; odgovarajuće prostorno rešenje postavke; komunikativnost sa publikom; produkcijska i tehnička izvodljivost; i finansijska racionalnost.

## **12. Autorska prava**

Autorska prava kustoske postavke zadržava Kustos.

Autorska prava nastupa Srbije na Kvadrifenalu 2019. zadržavaju Muzej primenjene umentosti i Scen-Centar za scenski dizajn, arhitekturu i tehnologiju, kao organizatori.

Nakon izbora svih autora i radova, biće potpisni posebni ugovori kojima će biti regulisana sva međusobna prava i obaveze.

## Prilog 1

### Biografija

**Irena Šentevska** (Beograd, 1971) je kustos i teoretičar umetnosti i medija.

Diplomirala je na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, a zatim nastavila školovanje na interdisciplinarnim studijama Univerziteta umetnosti u Beogradu. Magistrirala je na Grupi za scenski dizajn (kao prvi student u grupi), a zatim magistrirala i doktorirala na Grupi za teoriju umetnosti i medija.

Radila je kao koordinator programa Justat Centra za scensku umetnost i tehnologiju i koordinator međunarodne saradnje u Muzeju primenjene umetnosti u Beogradu. Bila je kustos, producent i autor postavke šest izložbi Bijenala scenskog dizajna (1996-2006.). Za kustoski rad na Šestom bijenalu scenskog dizajna dobila je Veliku nagradu Srbije za primenjenu umetnost i dizajn, koju dodeljuju ULUPUDS i Ministarstvo kulture RS. U Međunarodnoj organizaciji scenografa, pozorišnih arhitekata i tehničara OISTAT obavljala je dužnost predsednika Komisije za izdavaštvo i komunikacije i člana Upravnog odbora ove organizacije (2007-2010.).

Kao gostujući predavač učestvovala je u nastavi na različitim odsecima univerziteta iz Beograda, Novog Sada, Graca i Ciriha (scenski dizajn, arhitektura, sociologija, dramske umetnosti). Njeni stručni tekstovi objavljuju se u SAD, Velikoj Britaniji, Nemačkoj, Austriji, Švajcarskoj, Norveškoj, Češkoj, Mađarskoj, Turskoj, Sloveniji, Hrvatskoj i Srbiji, za vodeće akademske izdavače (*Palgrave, Routledge, Taylor and Francis, Peter Lang, Indiana University Press, De Gruyter, CEU Press...*) Kao istraživač i prevodilac sarađivala je s velikim brojem izdavača i institucija kulture, od Venecijanskog bijenala do Muzeja moderne umetnosti u Njujorku (MoMA). Autor je knjige *The Swinging 90s: Pozorište i društvena realnost u Srbiji u 29 slika* (Orion Art, 2016). Trenutno radi na knjizi *Raspevani Beograd: urbane transformacije, konstrukcija identiteta i muzički video* (Clio, 2018). S norveškim rediteljem Mortenom Travikom priprema knjigu *Liberation Days: Laibach in North Korea* koja će biti objavljena u Francuskoj.